

Sauli Laaksonen

Julkaisuluettelo

Vertaisarvioidut tieteelliset julkaisut, kansainväliset

Grunenwald GM, Carstensen M, Hildebrand E, Elam J, Laaksonen S, Oksanen A, Gerhold RW. Epidemiology of the lymphatic-dwelling filarioid nematode *Rumenfilaria andersoni* in free-ranging moose (*Alces alces*) and other cervids of North America. Parasit Vectors 2016, in review.

Holma-Suutari A, Ruokojärvi P, Komarov AA, Makarov DA, Ovcharenko VV, Panin AN, Kiviranta H, Laaksonen S, Nieminen M, Villuksela M, Hallikainen A. Biomonitoring of selected persistent organic pollutants (PCDD/Fs, PCBs and PBDEs) in Finnish and Russian terrestrial and aquatic animal species. Env Sci Eur 2016, 28:5.

Niedziałkowska M, Hundertmark KJ, Jędrzejewska B, Niedziałkowski K, Sidorovich VE, Zalewska H, Rauno Veeroja R, Erling J. Solberg EJ, Laaksonen S, Sand H, Solovyev VA, Sagaydak A, Tiainen J, Juškaitis R, Done G, Borodulin VA, Tulandin EA, Niedziałkowski K. The contemporary genetic pattern of European moose is shaped by postglacial recolonization, bottlenecks, and the geographical barrier of the Baltic Sea. The Linnean Society of London, Biological Journal of the Linnean Society 2016, 117:879–894. doi: 10.1111/bij.12713

Laaksonen S, Oksanen A, Hoberg E. A lymphatic dwelling filarioid nematode, *Rumenfilaria andersoni* (Filarioidea; Splendidofilariinae), is an emerging parasite in Finnish cervids. Parasit Vectors 2015, 8:228. doi:10.1186/s13071-015-0835-0

Åsbakk K, Kumpula J, Oksanen A, Laaksonen S. Infestation by *Hypoderma tarandi* in reindeer calves from northern Finland-prevalence and risk factors. Vet Parasitol. 2014, 1-2:172-8. doi:10.1016/j.vetpar.2013.12.010.

Niedziałkowska M, Hundertmark KJ, Jędrzejewska B, Niedziałkowski K, Sidorovich VE, Górny M, Veeroja R, Solberg EJ, Laaksonen S, Sand H, Solovyev VA, Shkvyria M, Tiainen J, Khlopkov IK, Juškaitis R, Done G, Borodulin VA, Tulandin EA, Jędrzejewski W. Spatial structure in European moose (*Alces alces*): genetic data reveal a complex population history. J. Biogeogr 2014, doi: 10.1111/jbi.12362

Kynkäänniemi S-M, Maria Kettu M, Raine Kortet R, Laura Härkönen L, Arja Kaitala A, Paakkonen T, Mustonen A-M, Nieminen P, Härkönen S, Ylönen H, Laaksonen S. Acute impacts of the deer ked (*Lipoptena cervi*) infestation on reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*) behavior. Parasitol Res 2014, 113:1489–1497. doi 10.1007/s00436-014-3790-3

Kynkäänniemi SM, Kettu M, Kortet R, Härkönen L, Kaitala A, Paakkonen T, Mustonen AM, Nieminen P, Härkönen S, Ylönen H, Laaksonen S. Acute impacts of the deer ked (*Lipoptena cervi*) infestation on reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*) behaviour. Parasitol Res 2014, 4:1489–97. doi: 10.1007/s00436-014-3790-3.

Holma-Suutari A, Ruokojärvi P, Laaksonen S, Kiviranta H, Nieminen M, Viluksela M, Hallikainen A. Persistent organic pollutant levels in semi-domesticated reindeer (*Rangifer tarandus tarandus* L.), feed, lichen, blood, milk, placenta, foetus and calf. Sci Total Environ 2014, 1:125–135. doi: 10.1016/j.scitotenv.2013.12.109.

Manninen S-M, Thamsborg SM, Laaksonen S, Oksanen A. The reindeer abomasal nematode (*Ostertagia gruehneri*) is naturally transmitted to sheep when sharing pastures. Parasitol Res 2014, 11:4033-4038. doi: 10.1007/s00436-014-4071-x.

Milner JM, Wedul SJ, Laaksonen S, Oksanen A. Gastrointestinal nematodes of moose (*Alces alces*) in relation to supplementary feeding. *J Wildl Dis* 2013, 1:69-79. doi: 10.7589/2011-12-347

Mänttari S, Savela H, Vahtiala S, Laaksonen S, Saarela S. Expression of specific Ca²⁺ regulating proteins in skeletal muscle of reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*) during moderate weight loss and wintertime adaptation. *Small Ruminant Res* 2013, 1:28-35.

Hoberg EP, Susan J Kutz SJ, Joseph A Cook JA, Kirill Galaktionov K, Voitto Haukisalmi V, Heikki Henttonen H, Sauli Laaksonen S, Arseny Makarikov A, David J Marcogliese DJ. Chapter 15. Parasites. 2013. In: Arctic Biodiversity Assessment : Status and trends in Arctic biodiversity (The Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF), Arctic Council) : 420–449.

Suutari A, Hallikainen A, Ruokojärvi P, Kiviranta H, Nieminen M, Laaksonen S. Persistent organic pollutants in Finnish Reindeer (*Rangifer tarandus tarandus* L.) and Moose (*Alces alces*). *A Vet Scand* 2012, 54(Suppl 1):S11 doi:10.1186/1751-0147-54-S1-S11.

Lefoulon E, Gavotte L, Junker K, Barbuto M, Uni S, Landmann F, Laaksonen S, Saari S, Nikander S, de Souza Lima S, Casiraghi M, Bain O, Martin C. A new type F *Wolbachia* from Splendidofilariinae (Onchocercidae) supports the recent emergence of this supergroup. *Int J Parasitol* 2012, 11:1025–1036. doi: 10.1016/j.ijpara.2012.09.004. Epub 2012 Oct 4.

Suutari A, Ruokojärvi P, Kiviranta H, Verta M, Korhonen M, Nieminen M, Laaksonen S. Polychlorinated dibenzo-p-dioxins (PCDDs), dibenzofurans (PCDFs), polychlorinated biphenyls (PCBs), and polybrominated diphenyl ethers (PBDEs) in Finnish semi-domesticated reindeer (*Rangifer tarandus tarandus* L.). *Environ Int* 2011, 2:335-41.

Haukisalmi V, Lavikainen A, Laaksonen S, Meri S. *Taenia arctos* n. sp. (Cestoda: Cyclophyllidae: Taeniidae) from its definitive (brown bear *Ursus arctos* Linnaeus) and intermediate (moose/elk *Alces* spp.) hosts. *Syst Parasitol* 2011, 3:217–230.

Hautaniemi M, Vaccari F, Scailiarini A, Laaksonen S, Huovilainen A, McInnes CJ. Analysis of deletion within the reindeer pseudocowpoxvirus genome. *Virus Res* 2011, 1-2:326-332.

Paakkonen T, Mustonen AM, Käkelä R, Kiljander T, Kynkäänniemi SM, Laaksonen S, Solismaa M, Aho J, Kortet R, Puukka K, Saarela S, Härkönen L, Kaitala A, Ylönen H, Nieminen P. Experimental infection of the deer ked (*Lipoptena cervi*) has no negative effects on the physiology of the captive reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*). *Vet Parasitol* 2011, 1-3:180-8.

Ruokojärvi P, Suutari A, Hallikainen A, Laaksonen S, Nieminen, M, Kiviranta, H. 2011. Distribution of PCDD/Fs, PCBs and PBDEs in semidomesticated reindeer (*Rangifer tarandus tarandus* L.) meat and liver. *Organohalogen Compounds*, 73, 1321-1324.

Härkönen L, Härkönen S, Kaitala A, Kaunisto S, Kortet R, Laaksonen S, Ylönen H. Predicting range expansion of an ectoparasite – the effect of summer temperatures on deer ked (*Lipoptena cervi*, Diptera: Hippoboscidae) performance along a latitudinal gradient. *Ecography* 2010, 33:1-7. doi: 10.1111/j.1600-0587.2009.05890.x

Kynkäänniemi S-M, Kortet R, Härkönen L, Kaitala A, Paakkonen T, Mustonen A- M, Nieminen P, Härkönen S, Ylönen, Laaksonen S. Threat of an invasive parasitic fly, the deer ked (*Lipoptena cervi*), to the reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*): experimental infection and treatment. *Ann Zool Fenn* 2010, 47:28-36.

Laaksonen S. 2010. *Setaria tundra*, an emerging parasite of reindeer, and an outbreak it caused in Finland in 2003-2006. Academic dissertation. University of Helsinki, Faculty of Veterinary Medicine, Finnish Food Safety Authority Evira, Fish and Wildlife Health Research Unit. Evira Research Reports (Eviran tutkimuksia) 1/2010. 80p.

Laaksonen S, Saari S, Nikander S, Oksanen A, Bain, O. 2010. Lymphatic dwelling filarioid nematodes in reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*) in Finland identified as *Rumenfilaria andersoni* Lankester and Snider, 1982 (Splendidofilariinae). Parasite, 17:23-21. DOI: 10.1007/s10393-010-0308-z

Laaksonen S, Pusenius J, Kumpula J, Venäläinen A, Kortet R, Oksanen, Hoberg E. 2010. Climate change promotes the emergence of serious disease outbreaks for Filarioid nematodes. Ecohealth 2010, 1: 7–13. doi: 10.1007/s10393-010- 0308-z

Välimäki P, Madslin K, Malmsten J, Härkönen L, Härkönen S, Kaitala A, Kortet R, Laaksonen S, Mehl R, Redford L, Ylönen H, Ytrehus B. Fennoscandian distribution of an important parasite of cervids, the deer ked (*Lipoptena cervi*), revisited. Parasitol Res 2010, 1:117-25. doi: 10.1007/s00436-010-1845-7.

Lavikainen A, Haukisalmi V, Lehtinen MJ, Laaksonen S, Holmström S, Isomursu M, Oksanen A, Meri S. Mitochondrial DNA data reveal cryptic species within *Taenia krabbei*. Parasitol Int 2010, 59:290-293.

Kaunisto S, Kortet R, Härkönen L, Härkönen S, Ylönen H, Laaksonen S. New bedding site examination-based method to analyse deer ked (*Lipoptena cervi*) infection in cervids. Parasitol Res 2009, 104:919–25.

Laaksonen S, Oksanen A. Status and review of the vector-borne nematode *Setaria tundra* in Finnish cervids. Alces 2009, 45:81-84.

Suutari A, Ruokojärvi P, Hallikainen, A, Kiviranta H, Laaksonen S. Polychlorinated dibenzo-p-dioxins and polychlorinated biphenyls in semidomestic reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*) and wild moose (*Alces alces*) meat in Finland. Chemosphere 2009, 75:617-22. doi:10.1016/j.chemosphere.01.013 2009.

Laaksonen S, Solismaa M, Kortet R, Kuusela J, Oksanen A. Vectors and transmission dynamics for *Setaria tundra* (Filarioidea; Onchocercidae), a parasite of reindeer in Finland. Parasit Vectors 2009, 2:3.

Laaksonen S, Solismaa M, Orro T, Kuusela J, Saari S, Kortet R, Nikander S, Oksanen A, Sukura A. *Setaria tundra* microfilariae in reindeer and other cervids in Finland. Parasitol Res 2009, 104:257-65.

Kaitala A, Kortet R, Härkönen S, Laaksonen S, Härkönen L, Kaunisto S, Ylönen, H. Deer ked; an ectoparasite of moose, in Finland. Alces 2009, 45:85-88.

Kortet R, Härkönen L, Hokkanen P, Härkönen S, Kaitala A, Kaunisto S, Laaksonen S, Kekäläinen J, Ylönen H. Experiments on the ectoparasitic deer ked that often attacks humans; preferences for body parts, colour and temperature. Bulletin of Entomological Research. 2009, 100:279-285. doi:10.1017/S0007485309990277

Laaksonen S, Oksanen O, Orro T, Norberg H, Nieminen M, Sukluara A. 2008. Efficacy of different treatment regimes against setariosis (*Setaria tundra*, Nematoda: Filarioidea) and associated peritonitis in reindeer. A Vet Scand 2008, 50:49. doi:10.1186/1751-0147-50-49.

Solismaa M, Laaksonen S, Nylund M, Pitkänen E, Airakorpi R, Oksanen A. Filarioid Nematodes in Cattle, Sheep and Horses in Finland. Acta Veterinaria Scandinavica, 2008, 50:1.

Kiviranta H, Ruokojärvi, Laaksonen S, Suutari A, Rajakangas L, Hallikainen A. 2008. PCDD/Fs, PCBs, and PBDEs in Finnish game and semi-domesticated animals in 2006-7. *Organohalogen Compounds* 70, 1422-1425.

Seuna E, Laaksonen S, Rosengren H. Risk based surveillance in reindeer in Finland. *Brucellosis 2008 international research conference* (10.-13.9.2008: London, United Kingdom). *Brucellosis of wildlife*, pp. 138. Poster and abstract.

Tapiovaara H, Laaksonen S, Jonsson M, Hautaniemi M, Kaartinen L, Kivelä SL, London L, Sihvonen L. Survey for chronic wasting disease in Finnish cervids. *Neuroprion* (2008: Madrid, Spain).

Kiviranta H, Ruokojärvi P, Laaksonen S, Suutari A, Rajakangas L, Hallikainen A. PCDD/Fs, PCBs, and PBDEs in Finnish game and semi-domesticated animals in 2006-7. *Organohalogen Compd* 2008, 70:1422-1425.

Laaksonen S, Kuusela J, Nikander S, Nylund M, Oksanen A. Parasitic peritonitis outbreak in reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*) in Finland, *Vet Rec* 2007, 160:835–841.

Nikander S, Laaksonen S, Saari S, Oksanen A. The morphology of the filarioid nematode *Setaria tundra*, the cause of peritonitis in reindeer *Rangifer tarandus*. *J Helminthol* 2007, 81:49–55.

Ruokojärvi P, Laaksonen S, Suutari A, Kiviranta H, Vartiainen T. Levels of PCDD/Fs and PCBs in reindeer - first results of the Finnish study on POPs in reindeer food chain. *Organohalogen Compd* 2007, 69:2319-2322.

Laaksonen S, Oksanen A. *Setaria tundra* outbreak in reindeer in Finland. *Rangifer Report* 2006, 11:9-80.

Lavikainen A, Lehtinen MJ, Laaksonen S, Ågren E, Oksanen A, Meri S. Molecular characterization of *Echinococcus* isolates of cervid origin from Finland and Sweden. *Parasitology* 2006, 133:565–570.

Laaksonen, S. Sedating Rudolph, *DDA News* 2005, 1:3–4.

Vertaisarvioidut julkaisut, kotimaiset

Oksanen A, Laaksonen S. Ekinokokin jälkilypsy: Kuusamon koirien suuri ulostetutkimus talvella 1993. [Faecal survey of dogs for echinococcosis and other internal parasites in northeastern Finland.] *Suomen Eläinlääkärilehti* 1995, 101:168-172.

Oksanen A, Laaksonen S, Hirvelä-Koski V. Silmätulehdus nietosten keskellä prototarhassa. [Pink-eye in a winter-corralled reindeer herd.] *Suomen Eläinlääkärilehti* 1996, 102:138-141.

Laaksonen S; Solismaa M, Nylund M; Pitkänen E; Airakorpi R; Oksanen A. Hyönteisvälitteiset sukkulamadot Suomen nautakarjassa, lampaissa ja hevosissa. [Filarioid nematodes in cattle, sheep and horses in Finland] 2009, 115:75-80.

Abstractit, posterit, luennot, kansainväliset

Laaksonen S, Oksanen A, Hoberg E. Filarioid nematodes, emerging parasites in the arctic ungulates. Game Meat Hygiene in Focus conference. IRFGMH, international research forum for game meat hygiene. Edinburgh, Scotland. 10. – 9.11.2015.

Sauvala M, Laaksonen S, Jalava K, Fredriksson-Ahomaa M. Hunting hygiene, contamination and pH values of Finnish moose. Game Meat Hygiene in Focus conference. IRFGMH, international research forum for game meat hygiene. Edinburgh, Scotland. 10. – 9.11.2015. Abstract and lecture

Laaksonen S. Reindeer Health Care in Finland and emerging threats to reindeer health. Barentsvet 2015 - Баренцвет-2015. Kittilä, Levi, Finland, October 6th, 2015.

Laaksonen, S., Oksanen, A. Filarioid nematodes, emerging parasites in the Arctic. 2nd Conference on Neglected Vectors and Vector-Borne Diseases (EurNegVec): with MC and WG Meeting of the COST Action TD1303, 31.3. - 2.4.2015, Izmir, Turkey.
Abstract. Abstract book, p. 24.

Laaksonen S, Oksanen A, Hoberg E. Filarioid nematodes, emerging parasites in the arctic and boreal cervids. Fennoscandian moose meeting at Himos, Finland. 11.-13.8.2015. Abstract, presentation.

Laaksonen, S., Oksanen, A. Filarioid nematodes, emerging parasites in the Arctic
6th Conference of the Scandinavian Baltic Society for Parasitology, 23. - 24.4.2015, Uppsala, Sweden. Abstract, poster. Abstracts
<http://www.trippus.se/web/Presentation/web.aspx?evid=eNvxWij7Gq6NiJDmGiTa0w==&ecid=RcaVU3UyvDxi2YkWSadRXw==&ln=eng&emid=WzEuUyNrqe3ALFmYiMsc8g==&view=infopage&tem>

Oksanen, A., Heikkinen, P., Näreaho, A., Isomursu, M., Laaksonen, S., Lavikainen, A.
Some parasite fauna dissimilarities of Finnish and western Russian wildlife.
International training methods and scientific-practical conferences, Dedicated to the 95th Anniversary of the Department Parasitology and Veterinary and sanitary examination
Moscow, Russia. 2015. Extended abstract. Abstract book, p. 15 - 19.

Oksanen, A., Laaksonen, S., Nygren, K., Heikkinen, P., Näreaho, A. Filarioide nematoder på fremmarsj (emerging infectious agents) i hel- og halvilt i de finske dype skogene. NWDA BIENNIAL MEETING (Wildlife Disease Association, Nordic Section) 10.-12.6.2015, Hjerkins Fjellstue & Fjellridning, Dovre, Norway. Lecture.

Oksanen, A., Laaksonen, S., Näreaho, A., Heikkinen, P., Nygrén, K. Emerging parasites in the North. 6th Belgian Wildlife Disease Society Symposium: Climate Change & Wildlife Health, 16.10. 2015 Brussels, Belgium. Lecture.

Holma-Suutari, A., Ruokojärvi, P., Komarov, A.A., Makarov, D.A., Ovcharenko, V.V., Panin, A.N., Kiviranta, H., Laaksonen, S., Nieminen, M., Hallikainen, A. 2014. Persistent organic pollutants in the Finnish and Russian semidomesticated reindeer (*Rangifer tarandus tarandus* L.). 34th International Symposium on Halogenated Persistent Organic Pollutants. August 31-September 5, 2014, Madrid, Spain. Abstract and oral presentation.

Holma-Suutari A, Hallikainen AH, Ruokojärvi P, Nieminen M, Laaksonen S. Environmental contaminants in lichen – in the important part of reindeer food chain. NJF Seminar 479 Reindeer herding and land use management - Nordic perspectives, At Rovaniemi, Finland.

Holma-Suutari, A., Ruokojärvi, P., Kiviranta, H., Laaksonen, S., Nieminen, M., Hallikainen, A. 2013. PCDD/Fs, PCBs and PBDEs in Finnish moose (*Alces alces*) liver. BFR 2013, Sixth International Symposium On Flame Retardants. 7-10 April, 2013, San Francisco, California. Abstract and poster presentation

Holma-Suutari, A., Hallikainen, A., Ruokojärvi, P., Viluksela, M., Laaksonen, S., Nieminen, M., Kiviranta, H. 2012. Transfer of persistent chlorinated and brominated compounds from adult semi-domesticated reindeer (*Rangifer tarandus tarandus* L.) to fetus and calf. Dioxin 2012, 32 nd International Symposium On Halogenated Persistent Organic Pollutants. 26-31 August, 2012, Cairns, Australia. Abstract and oral presentation.

Kaunisto S, Kortet R, Härkönen L, Härkönen S, Ylönen H, Laaksonen S. A new method to diagnose deer ked (*Lipoptena cervi*) infection in cervids during winter. Presentation at ASP 2011, 2011-06-01 at Anchorage, Alaska.

Suutari, A., Hallikainen, A., Laaksonen, S., Ruokojärvi, P., Kiviranta, H. 2011. Polybrominated diphenylethers (PBDEs) in Finnish moose (*Alces alces*). Proceedings of the 12th International Conference on Environmental Science and Technology. Rhodes, Greece, 8-10 September 2011. Abstract and oral presentation.

Kaunisto S, Kortet R, Härkönen S, Kaitala A, Laaksonen S, Ylönen H. Summer time predation on deer ked pupae. 4th Nordic Deer ked research meeting. Konnevesi Research Station, University of Jyväskylä, 30. – 31.3. 2011.

The deer ked (*Lipoptena cervi*,) and the reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*): a new host-parasite relationship in Finland 1) experimental infection 2) field experiment
*Sanna-Mari Kynkäänniemi, Raine Kortet, Laura Härkönen, Arja Kaitala, Tommi Paakkonen, Anne-Mari Mustonen, Petteri Nieminen, Sauli Härkönen, Hannu Ylönen, Sauli Laaksonen. Summer time predation on deer ked pupae. 4th Nordic Deer ked research meeting. Konnevesi Research Station, University of Jyväskylä, 30. – 31.3. 2011.

Sauli Laaksonen, Kynkäänniemi S, Kortet R, Tryland M, Pusenius J. Parasitism among the wild forest reindeer (*Rangifer tarandus fennicus*), a threatened species in Finland. 4th Nordic Deer ked research meeting. Konnevesi Research Station, University of Jyväskylä, 30. – 31.3. 2011.

Laaksonen S. IKC in reindeer in Finland, Minutes from meeting in Oslo, 20th of January 2011. Presentation.

Laaksonen S. Reindeer health care in Finland. Rangifer Health Network, Kick off Meeting. January 20-21, 2011. Presentation.

Välimäki P, Jari Heikkilä, Laura Härkönen, Sauli Härkönen, Mervi Jaakola, Arja Kaitala, Raine Kortet, Sauli Laaksonen, Knut Madslie, Jonas Malmsten, Reidar Mehl, Lisa Redford, Gergely Várkonyi, Hannu Ylönen, Bjørnar Ytrefhus. Patterns of host use and geographic range expansion of *Lipoptena cervi* in Fennoscandia. . 4th Nordic Deer ked research meeting. Konnevesi Research Station, University of Jyväskylä, 30. – 31.3. 2011.

Laaksonen S. Climate change promotes the emergence of serious disease outbreaks for Filarioid nematodes. International Workshop of Arctic Parasitology. Svalbard, Norway, 1.-4.6.2010. Presentation.

Laaksonen S. Keratocconjunctivitis in reindeer in Finland, Nordic project, first meeting, 5. 2010, Oslo. Presentation.

Suutari, A., Ruokojärvi, P., Kiviranta, H., Verta, M., Korhonen, M., Nieminen, M., Laaksonen, S. 2010. Levels of polybrominated diphenylethers (PBDEs) in lichen vs. precipitation in northern Finland. 14th Kaamos Symposium, University of Oulu 7.-8.12.2010. Abstract and poster presentation.

Suutari, A., Ruokojärvi, P., Kiviranta, H., Verta, M., Korhonen, M., Nieminen, M., Hallikainen, A., Laaksonen, S. 2010. Airborne organic pollutants in Finnish reindeer food chain. Proceedings of the SkyPro conference, University of Oulu June 3rd 2010. Abstract and oral presentation.

Niedziałkowski K, Jedrzejewski W, Jedrzejewska B, Niedzialkowska M, Sidorovich, VE, Veeroja R, Solberg, E, Laaksonen S, Sand H, Shkvrya M, Dykyi I, Juskaitis R, Aizupiete, G. Genetic diversity of moose (*Alces alces*) population in Europe – Preliminary results. Proceeding and abstract, XXIX International Union of Biologist IUGB Congress 2009. 17-22.8.2009, Moscow Russia.

Laaksonen S, Oksanen A. Vector-borne nematodes, emerging parasites in Finnish cervids. 15th Nordic Conference on Reindeer and Reindeer Husbandry Research, Luleå, Sweden 26-29 January, 2009. Poster.

Kynkäänniemi S-M, Kortet R, Härkönen L, Kaitala A, Paakkonen T, Mustonen A-M, Nieminen P, Härkönen S, Ylönen H, Laaksonen S. Deer ked - a threat to reindeer herding? ?The 15th Nordic conference on reindeer and reindeer husbandry research, Luleå, Ruotsi. 26.1.-29.1.2009. Reindeer husbandry and surrounding world. Abstract and presentation. Rangifer Report No. 13, 2009.

Suutari, A., Kiviranta, H., Ruokojärvi, P., Laaksonen, S. Hallikainen, A. 2009. Persistent Toxic Substances in the northern terrestrial and aquatic food chains-review of ongoing study. 13th Kaamos Symposium, University of Oulu 7.-8.12.2009. Abstract and oral presentation.

Kynkäänniemi S-M, Kortet R, Härkönen L, Kaitala A, Laaksonen S. Deer ked ? a new ectoparasite for reindeer? The 31st International Ethological Conference, Rennes, France. 19.8.-24.8.2009. Abstract, poster.

Laaksonen, S. Insect transmitted parasites in Finland. Barentsvet-9 conference, 1.-2.12.2009. Kuusamo, Finland. Presentation.

Laaksonen S, Oksanen A. Vector-borne nematodes, emerging parasites in Finnish cervids. Proceedings of the VIth International Moose Symposium. Yakutsk, Russia 14.-20.08.2008. 68-70.

Kaitala A, Kortet R, Härkönen S, Laaksonen S, Ylönen H. Invasion of the moose ectoparasite *Lipoptena cervi* in Finland. Proceedings of the VIth International Moose Symposium. Yakutsk, Russia 14.-20.08.2008. pp. 37-39.

Laaksonen S, Oksanen A. Vector-borne nematodes, emerging parasites in Finnish cervids. Parasite infections of domestic animals in the Nordic countries – emerging threats and challenges, NKVet 2008 Symposium (8.-9.9.2008 : Helsinki, Finland). Poster, pp. 22-24.

Laaksonen S, Oksanen A. Vector-borne nematodes, emerging parasites in Finnish cervids. VIth International Moose Symposium (14.-20.08.2008 : Yakutsk, Russia). Abstract, Proceedings pp. 68-70.

Manninen S-M, Oksanen A, Laaksonen S. Cross-infection of gastrointestinal nematodes between winter corralled semi-domesticated reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*) and sheep (*Ovis aries*). Parasite infections of domestic animals in the Nordic countries – emerging threats and challenges, NKVet 2008 Symposium (8.-9.9.2008 : Helsinki, Finland). Poster, pp. 62.

Seuna E, Laaksonen S, Rosengren H. Risk based surveillance in reindeer in Finland. Brucellosis 2008 international research conference (10.-13.9.2008 : London, United Kingdom). Brucellosis of wildlife, pp. 138. Poster and abstract.

Tapiovaara H, Laaksonen S, Jönsson M, Hautaniemi M, Kaartinen L, Kivelä SL, London L, Sihvonen L. Survey for chronic wasting disease in Finnish cervids. Neuroprion (2008 : Madrid, Spain). Abstract.

Laaksonen S. Vector borne nematodes emerging in Finnish cervids. Impact of climate change on infectious diseases of animals in the Arctic. 19.-20.5.2008. Tromsø, Norway. Presentation.

Laaksonen, S & A. Oksanen. Vector-borne nematodes, emerging parasites in Finnish cervids. NKVet Symposium. 8.-9.9.2008. Helsinki; Finland.

Paakkonen T, Nieminen P, Mustonen A-M, Laaksonen S, Aho J, Roininen H, Niemelä P, Asikainen J, Ruusila V. Haematology and clinical chemistry of moose in deer ked-infested and deer ked-free regions. 1ST NORDIC WORKSHOP. *Biology, applied importance and current research on the deer ked* November 26 – 27, 2007, Joensuu, Finland. Abstracts pp. 20.

Härkönen S, Kaitala A, Laaksonen S, Niemelä P, Nieminen P, Ruusila, V, Ylönen, H. 2007. Deer ked (*Lipoptena cervi*) – well-known and unknown – a broadly-based interdisciplinary research project starting in Finland. 43rd Annual North American Moose Conference & Workshop. Moose in a changing landscape. Prince George, British Columbia, Canada, June 2–7, 2007. Conference schedule and Abstracts. pp. 27.

Laaksonen S, Paakkonen T, Kortet R, Mustonen A-M, Nieminen P, Härkönen L, Solismaa M, Kaitala A, Ylönen H, Aho J, Härkönen S. Deer ked – a threat to reindeer welfare? 1ST NORDIC WORKSHOP. *Biology, applied importance and current research on the deer ked* November 26 – 27, 2007, Joensuu, Finland, Abstracts pp. 15-16.

Laaksonen S, Oksanen A. *Setaria tundra* outbreak in reindeer in Finland. 2 The 14th Nordic Conference Rangifer Report No. 12 (2007): 91-94 on Reindeer and Reindeer Husbandry Research, Vantaa, Finland, 20th -22nd March 2006 Extended abstract

Kaitala A, Härkönen S, Laaksonen S, Niemelä P, Nieminen P, Ylönen H. Deer Ked Project – a broadly-based interdisciplinary research project in Finland. 1ST NORDIC WORKSHOP. *Biology, applied importance and current research on the deer ked* November 26 – 27, 2007, Joensuu, Finland. Abstracts pp. 12-13.

Ylönen H, Härkönen L, Härkönen S, Kaitala A, Kaunisto S, Kortet R, Laaksonen, S. Does climate constrain the invasion of the deer ked to the North? – a large scale transplant experiment of deer ked pupae. 1ST NORDIC WORKSHOP. *Biology, applied importance and current research on the deer ked* November 26 – 27, 2007, Joensuu, Finland. Abstract pp. 21.

Ylönen H, Härkönen L, Härkönen S, Kaitala A, Kaunisto S, Kortet R, Laaksonen, S. Does climate constrain the invasion of the deer ked to the North? – a large scale transplant experiment of deer ked pupae. 1ST nordic workshop. *Biology, applied importance and current research on the deer ked* November 26 – 27, 2007, Joensuu, Finland. Abstract pp. 21.

Laaksonen S. Filarioid nematodes transmitted by arthropods. Suomen vuoden 2007 nuori epidemiologi –loppukilpailu. Haartman institute, Helsinki, Finland, 30.3.2007. Presentation.

Filarioid nematodes, emerging parasites in Finnish cervids. The 2nd Scandinavian-Baltic Symposium for Parasitology 30.8-1.9.07. Rovaniemi, Finland. Abstract, presentation.

Laaksonen S. Reindeer health care. Barentsvet-7 Conference, Murmansk, Russian. 25.-27.9.2007

Filarioid nematodes, emerging parasites in Finnish cervids. Haartman institute, Helsinki, Finland. 17.10.2007. Presentation.

Laaksonen S, Oksanen A. *Setaria tundra* outbreak in reindeer in Finland, Poster in the 14th Nordic Conference on Reindeer and Reindeer Husbandry Research, Helsinki, Finland, 20-22.03.2006. Poster.

Laaksonen S. TSE screening of wild and semi-domesticated cervids in Finland, Barentsvet Conference, Luleå, Sweden, 26-27.04.06. Presentation.

Laaksonen S. Reindeer health care, common challenge in Scandinavia, Barentsvet Conference, Luleå, Sweden, 26-27.04.06. Presentation.

Laaksonen S, Oksanen A. *Setaria tundra* outbreak in reindeer in Finland. Barentsvet Conference, Luleå, Sweden. 26-27.04.06. Poster.

Laaksonen S. Porojen terveydenhuolto ja sen liittäminen yhteistyöprojektiin. Porotalouden kehittämisprojekti Murmanskin alueella, Luosto, Sodankylä, Finland. 04.05.06. Presentation.

Laaksonen S. *Setaria tundra*. The third International Workshop of Arctic Parasitology (IWAP III), Kanada; Calgary, 5-10.11.2006. Presentation, abstract.

Laaksonen S. The reindeer health care and welfare strategy. Barentsvet conference, 13.-14.4.2005. Oulu, Finland. Presentation.

Laaksonen S. Filarioid nematodes transmitted by mosquitoes in Finnish cervids. Course on parasitic zoonoses, Tvärminne, Finland 17th-22nd April 2005. Presentation.

Laaksonen S. Et nytt reinhelseprogram i Finland. Fagmöte. Nord-norsk fagforum for dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet. Tromssa, Norge. 26.04.-27.04.05. Presentation.

Laaksonen S. Besiktning av ren efter slakt (Ruotsin poronlihan tarkastuseläinlääkäreiden koulutuspäivät), Ruotsi, Umeå, 23-24.11.2005. Lectures.

Laaksonen S. Murmanskin alueen porotalouden kehittämisprojekti, Russian, Finland. Echinococcus in Fennoscandia, Filaroid parasites transmitted by mosquitos in Finnish cervids, Parasites of reindeer, The reindeer health care strategy. Lovozero / Murmansk, 22-23.12.2005.

Laaksonen S. *Setaria tundra* in Finland. World Deer Veterinary Conference, 22. – 24.2.04 New-Zealand, Queenstown. Presentation.

Laaksonen S. The need for reindeer healthcare in the Barents region. Barentsvet conference, Svanhovd, 24.25.04. 2004. Presentation.

Laaksonen S. The outbreak of peritonitis in southern part of the reindeer husbandry area in autumn 2004, *Setaria tundra*. Macroparasites of reindeer in Fennoskandia: Population Dynamics, Control Options and Environmental Impact Implications. Inari, 19.12.2003. Presentation.

Laaksonen S. The reindeer health care and a proposal for a joint barometer of welfare in Barents region. Reindeers' disease in the Euro – Arctic region. Murmansk, 5.-7. 10. 2004. Presentation.

Laaksonen S. *Setaria tundra* outbreak in Finland 2003. Reindeers' disease in the Euro – Arctic region. Murmansk, 5.-7. 10. 2004. Presentation.

Abstractit, posterit, luennot, kotimaiset

Metsästäjien terveys- ja hygieniakoulutus –kurssien vetäminen, lukuisia tilaisuuksia vuosittain vuodesta 2010 ja jo yli tuhat koulutettua metsästäjää.

Laaksone S. Porojen terveydenhuolto. Poroisäntien, varaporoisäntien ja paliskuntien hallitusten jäsenten koulutuspäivät. Rovaniemi. 24.–25.2.2016.

Laaksonen S. Poron terveys muuttuvassa ympäristössä. Poroeläinlääkäreiden koulutuspäivät. Sodankylä, Luosto 16.-17.9.2015.

Karhunmetsästyskurssi. Kuusamo 16.4.2011.

Poromiesten koulutuspäivä, 25.4.2011. Inarin kunta, Inari.

Poropäivät, Inari, Kaamanen, 26. – 27. 04. 2011. Ajankohtaista poron terveydestä.

Rovaniemen ammattioppilaitos, luennot poron terveydestä, 2011

Laaksonen S. Ajankohtaista poron terveydestä. Poropäivät 26–27.04. 2011, Inari, Kaamanen.

Kvist L, Kangas V-M, Laaksonen S, Nygren T, Aspi J. Effects of evolutionary history and harvesting on the population genetic structure of the moose (*Alces alces*). Nisäkästieteen päivät. Lammi, 7.-9.4.2011

Laaksonen S. Poron sairaudet. Rovaniemen ammatillinen oppilaitos. 9.2.2011

Laaksonen S. Poron teurastuskurssi poroeläinlääkäreille 21.-23.02.2011, Kaamanen, Inari

Metsästäjien hygienia- ja terveystietokoulutus. Kouvola. 2.-3.04.2011.

Laaksonen S. *Setaria tundra*. Poropäivät 2010. Inari, Kaamanen, 22.-23.04.2010.

Laaksonen S, Suutari A, Kivilahti H, Ruokojärvi P, Hallikainen A. Haitallisten aineiden laskeumat palkisten elintarvikeketjussa. Poropäivät 2009.

Laaksonen S. Haitallisten aineiden laskeumat palkisten elintarvikeketjussa, esitys ja tiivistelmä. Poropäivät Inari, Kaamanen 23. – 24.4.2009.

Laaksonen S. Poronlihan tarkastuseläinlääkäreiden koulutuspäivät. Koulutuksen anto. 7.-9.9.2009. Luosto.

Laaksonen S. Hirvikärpänen. Poropäivät 2008. Inari, Kaamanen, 24.-25.04.2008.

Laaksonen S. Poroterveys. Pohjois-Suomen eläinlääkäriseuran vuosikokous. Oulu. 5.4.2008.

Laaksonen S. Hirvikärpänen. Poropäivät 24.-25.04.2008, Inari, Kaamanen.

Laaksonen S. Hirvikärpänen. Poronlihan suoramyynti, hirvikärpäset ja loislääkitys. 23.9.2008, Pudasjärvi

Laaksonen S. Poron terveydenhuollon kuulumisia. Poropäivät 2007. Inari, Kaamanen, 26. – 27.4.2007.

Laaksonen S. Terve poro – turvalliset porotuotteet. Porotalouden ja porotutkimuksen juhlaseminaari. Kaamanen, Inari, 14.09.2007.

Laaksonen S. Poron terveydenhuollon kuulumisia. Poropäivät.26. – 27.4.2007. Inari, Kaamanen

Laaksonen S. Hyönteisvälitteiset sukkulamadot Suomessa. Tartuntatautipäivät. Helsinki, 10.05.2007.

Laaksonen S. Poronlihan tarkastuseläinlääkäreiden koulutuspäivät. Koulutuksen anto.10-12.9.2007. Luosto.

Laaksonen S. Terve poro – turvalliset porotuotteet.Porotalouden ja porotutkimuksen juhlaseminaari. 14.09.2007. Kaamanen, Inari.

Laaksonen S. Filarioidea-loiset naudoilla, poroilla, lampaila ja hevosilla.Tarkastuseläinlääkäreiden jatkokoulutuspäivät Helsinki, Evira, 15.-16.11.2007.

Laaksonen S. Poron vatsakalvontulehdus levinnyt jo Lappiin. Poropäivät 2006. Inari, Kaamanen, 27.-28.04.06.

Laaksonen S. Poron terveydenhuolto. Poroisäntien koulutuspäivät. Rovaniemi. 1.2.2006

Laaksonen S. Poron vatsakalvontulehdus levinnyt jo Lappiin. Poropäivät, Inari, Kaamanen, 27.-28.04.06

Setaria tundra outbreak in reindeer in Finland. Posteresitys, Inari, Kaamanen, 27.-28.04.06

Laaksonen S. Porojen vatsakalvontulehdus, porojen listerioosi, porojen kiiliäiset, hirvikärpänen, hirvieläinten TSE – kartoitus. Poroeläinlääkäreiden terveydenhuoltokoulutus. Sodankylä 12.-13.09.2006

Laaksonen S. Hyönteisten välittämät sukkulamadot hirvieläimissämme. Poropäivät 2005. Inari, Kaamanen, 28.-29.04.2005.

Laaksonen S. Filarioidea –sukkulamadot hirvieläimissämme. Oulun riistanhoitopiirin neuvottelu- ja koulutuspäivät. 19.3.05. Oulu

Kansallisen eläinten terveydenhuollon (ETU) ohjausryhmän kokous 8.2.05. Esitys.

Laaksonen S. Poron terveystieto. Porotalouden tietohuolto kokous Rovaniemi, 16.2.05

Laaksonen S. Porojen terveydenhuolto. Poropäivät 2004. Inari, Kaamanen, 22.- 23.04. 2004.

Porotalouden valmiussuunnittelu LLH, Paliskuntainyhdistys ja MMM:n kanssa, Rovaniemi, 28.10.04.

Laaksonen S. *Setaria tundra*. Poropäivät 2010. 22.-23.04.2010.

Esitelmät suu- ja sorkkataudin vastustamisesta ja valmiuseläinlääkäritoiminnasta sekä eläinlääkintähuollosta poikkeusoloissa valtakunnallisilla valmiuseläinlääkäripäivillä 2001 ja eläinlääkäripäivillä 2002 sekä lukuisissa alueellisissa koulutustilaisuuksissa.

Kirjoitukset ulkomaisissa alan ammatti- ja harrastelehdissä:

Älgusflugan –ett plågoris för både hjorddjur och människor. Svenks Jakt 2009, 1:58-61.

Kirjoitukset kotimaisissa alan ammatti- ja harrastelehdissä:

Laaksonen S. Riistaeläinten sairaudet, osa 1 Virussairaudet. Jahti 2016, 2: in print.

Tahkola J, Laaksonen S. Porojen terveyden kartoittaminen teurastamoraaportteista. Poron terveys muuttuvassa ympäristössä -hankkeen raportteja. Poromies 2016, 1:32-33.

Laaksonen S, Oksanen A. Imusuonistomato (*Rumenfilaria andersoni*), valkohäntäpeuran tuliainen Suomen poroille. Poron terveys muuttuvassa ympäristössä – hankkeen raportteja. Poromies 2016, 1:34-36.

Laaksonen S, Oksanen A. Valkohäntäpeuran tuliainen Suomen Hirvieläimille. Metsästäjä 2016, 1:50.

Laaksonen S, Oksanen A. Imusuonistomato, valkohäntäpeuran tuliainen. Suomen eläinlääkärelehti 2016, 2:81.

Laaksonen S. Riistaeläimen terveyden arviointi. Metsästäjä 2015, 6:26-28.

Suojaa koirasi taudeilta ja loisilta – neuvot metsästyskoiran terveydenhoitoon. Metsästäjä 2015, 6:48-51.

Laaksonen S. Porojen terveydentilan kartoitus 2015–16. Poromies 2015, 4:34-36

Laaksonen S. Hirven käsittely – uusimmat käytännön ohjeet. Jahdissa-lehti 2015, 8:46-51.

Laaksonen S. Metsästä pöytään. Metsästäjä 2014, 1:46-47.

Laaksonen S. Helle ei helli poroja. Poromies 2014, 6:14-17.

Laaksonen S. Suurriistankäsittelyn hyvät käytännöt. Metsästäjä 2014, 5:30-34.

Laaksonen S. Tehdäänpä lahtivajalle omaevalvontasuunnitelma. Metsästäjä 2014, 4:54-56.

Laaksonen S. Lähiruokaa lahtivajoilta. Metsästäjä 2014, 2:48-52.

Laaksonen S. Metsästä pöytään. Metsästäjä 2104, 1:46-47.

Lahtivajasta tai hirviliiteristä elintarvikehuoneisto. Jahti 2014,

Laaksonen S. Trikinella. Jahti 2014, 2.

Laaksonen S, Oksanen A. Ekinokokkoosiin on syytä suhtautua vakavasti - nykytilanne maassamme on hyvä. Poromies 1993, 1:22-23.

Laaksonen S, Oksanen A. Porojen vatsakalvontulehdusepidemia eteläisissä paliskunnissa 2003. Poromies 2004, 1:60 – 61.

Laaksonen S. Maailman hirvieläinlääkärit koolla Uuden-Seelannin Queenstownissa. Poromies 2004, 3:40-3.

Laaksonen S. Maailman hirvieläinlääkärit koolla Uuden-Seelannin Queenstownissa Suomen Eläinlääkärilehti 2004, 4:45-47.

Laaksonen S. Porojen terveydenhuolto. Poromies 2004, 5:44-45.

Laaksonen S, Oksanen A. Uhkaavatko hyönteisten välittämät sukkulamadot hirvieläimiämme? Kaari 2005, 4:24-26.

Laaksonen S, Oksanen A. Poroterveyttä yli rajojen. Suomen eläinlääkärilehti 2004, 5:256-258.

Laaksonen S. Kuusamon hirvimiesten keuhkosavotta talkootyön voimainnäyttö Koillismaalta. Hirvimies 2004,176-177.

Laaksonen S. Poron terveydenhuolto osa porotalouden laatustrategiaa. Poromies 2004, 6: 20-21.

Laaksonen S, Nieminen M. Poron terveyden mittarit. Poromies 2005, 2:42-45.

Laaksonen S. Porojen vatsakalvon tulehdus levinnyt jo Lappiin. Poromies 2006, 1:50-51.

Laaksonen S. Hirveän harmillinen hirvikärpänen. Poromies 2006, 4:6-7.

Solismaa M, Laaksonen S. Räkä – tehokas loisten levittäjä. Poromies 2007, 1:46-48.

Ylönen H, Kaitala A, Härkönen S, Laaksonen S, Niemelä P, Ruusila V. Hirvikärpänen –pelkkä riesako? Metsästäjä 2007, 1:42.

Kaitala A, Härkönen S, Laaksonen S, Ylönen H. Hirvikärpästutkimus hyvässä vauhdissa.. Metsästäjä 2007, 4:60-62.

Laaksonen S. Porojen vatsakalvon tulehdus. Suomen eläinlääkärilehti 2008, 6:48.

Laaksonen S, Kaitala A, Kortet R, Härkönen S, Ylönen H. Hirveän harmillinen hirvikärpänen – poron uusi vitsaus? Poromies 2008, 3:24-26.

Laaksonen S, Kortet R, Härkönen S, Ylönen H, Kojola I. Hirvikärpänen – hirvieläinten ja ihmisten kiusa. Metsästäjä 2008, 5:76-78.

Laaksonen S, Pusenius J, Härkönen S. Uudistunut hirvihavaintokortti- alku tehostetulle hirvieläinten terveydenhuollolle. Metsästäjä 2008, 5:80.

Laaksonen S, Kortet R, Härkönen S, Ylönen H. Hirvikärpänen – poron ja metsäpeuran uusi kiusa. Suomen Eläinlääkärilehti 2008, 512-515.

Laaksonen S, Kortet R, Härkönen S, Ylönen H. Hirvikärpänen kiusaa myös koiria. Koiramme 2009, 3:90-91.

Kaunisto S, Härkönen L, Härkönen S, Kortet R, Ylönen H, Laaksonen S. Moose bedding site colouration associated with the deer ked. (Hirven makuupaikkojen värjäytyminen yhteydessä hirvikärpäseen). Suomen luonto 2009, 3:74-75.

Pusenius J, Timonen P, Laaksonen S. Tietoa hirvieläimistä satelliittiseurannalla. Metsästäjä 2009, 5:20-24.

Laaksonen S, Suutari A, Ruokojärvi P, Kiviranta H, Hallikainen A. Haitallisten aineiden laskeumat palkisten elintarvikeketjussa. Poromies 2009, 5:27-28.

Laaksonen S, Rikula U. Sinikielitaudin seurantatutkimukset hirvieläimillä jatkuvat. Metsästäjä 2009, 5:90.

Porojen talvihoidon ABC. Laaksonen S. 2009, 1:18-20. Paliskuntaryhdistys.

Doing right by Rudolf. Laaksonen S. Poromies 2009, 6:22-24.

Laaksonen S, Lavikainen A, Oksanen A. Hirvieläimet heisimatojen väli-isäntinä. Metsästäjä 2010, 1:52-53.

Laaksonen S. Hirvieläinten näivetystaudin kartoitus loppusuoralla. Metsästäjä 2009, 2:72.

Lavikainen A, Laaksonen S. Tuntematon *Taenia*. Metsästäjä 2010, 6:62-63.

Kirjat ja kirjaset

Laaksonen S. Tunne poro – poron sairaudet ja terveydenhuolto. Livonia Print, Latvia, Riga, 2016 in print. ISBN 978-952-68016-1-2. 376 s.

Laaksonen S, Paulsen P. Hunting hygiene. Wageningen Academic Publishers, The Netherlands, 2015. ISBN: 978-90-8686-249-8. 304 s.

Laaksonen S. Metsästäjän terveysoppi. Bookwell Oy, Porvoo, 2013. ISBN: 978-952-68016-0-5. 299 s.

Laaksonen S. Hygieniaohjeita karhujahtiin kirjassa Karhu ja Koira, karhun metsästys koiralla, ensi painos 2009, kustantaja Pohjan karhukoirayhdistys. s.119-123.

Laaksonen S. Suurriistakoiran terveydenhuolto kirjassa Karhu ja Koira, karhun metsästys koiralla, ensi painos 2009, kustantaja Pohjan karhukoirayhdistys. s.124-131

Porojen hätäruokinta ja –hoito. Opaskirjanen. Uusinta- ja korjattu painos. Laaksonen S, Maijala V, Hukkanen T. Paliskuntainyhdistys, Poromies 2009, 9, liite.

Porojen hätäruokinta ja hoito.(16 s.) Tuija Hukkanen, Sauli Laaksonen ja Veikko Maijala. Paliskuntain yhdistys, KS Paino Oy, Kajaani, 2007.